Гримуча суміш монополії та «діп-стейту» в Міноборони

Читать на русском

Гримуча суміш монополії та «діп-стейту» в Міноборони

Дуже повчальна історія відбувається прямо цими днями в Міноборони. Вперше від початку війни у 2014 році українським солдатам дозволили купити кращі закордонні бронежилети за державні гроші. Ця історична подія відбулася після відставки одного заступника міністра оборони.

Отже, все починалося у 2014 році. На той момент українські військові не надто переймалися власним оборонним виробництвом, здебільшого розпродували радянські запаси. Коли Путін напав уперше – почали ворушитися, але одразу «винайшли велосипед». Під чуйним керівництвом радника міністра оборони Юрія Бірюкова сфера речового забезпечення військових була розбита на сегменти. І найбільші сегменти були роздані в одні руки.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПЛАНУВАННЯ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
Проспект Перемоги, 55/2
м. Київ, 03113
Тел.: (044)-456-63-95
Код 26640197
№ 220/27/_______ від "___" _______ 20___ р.

Державне підприємство Міністерства оборони України "Державний оператор тилу"

Департаментом планування тилового забезпечення Міністерства оборони України (далі – Департамент) опрацьовано Ваш лист від 02.04.2024 № 2165/1092 щодо підвищення орієнтовної ціни на бронежилет модульний (Тип 2, Рівень П, Вид 5, комплектність 1 – 5) у зв'язку із відмовою ТОВ "НАУКОВО ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "ТЕМП-3000" (далі – ТОВ "НВП "ТЕМП-3000") від укладання договору за лотами 1 та 2 закупівлі (ідентифікатор закупівлі: UA-2024-03-08-006482-a).

Слід зазначити, що при опрацюванні листа ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" від 25.03.2024 № 287, надісланого до ДП "ДОТ", встановлено, що зазначений лист не містить інформації про відмову ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" від укладання договору за лотом 1 та 2 (ідентифікатор закупівлі: UA-2024-03-08-006482-a), а лише повідомляється щодо проблемних питань (істотних змін об'єктивних обставин), які стали на перешкоді у поданні документів переможця за відповідною закупівлею.

Разом з тим, за результатами проведених закупівель в системі Prozzoro (ідентифікатори UA-2024-03-08-006548-a та UA-2024-03-08-006482-a) ДП "ДОТ" укладено з ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" два договори від 8 квітня 2024 року щодо закупівлі бронежилетів модульних (Тип 2, Рівень П, Вид 5, комплектність 1 – 5) Корсар М3 мп-6 у кількості 24 410 комплектів за ціною 25 199,00 грн за одиницю товару та у кількості 6 250 комплектів з ціною 24 370,00 грн.

Окрім цього, з початку 2024 року за результатами проведених закупівель бронежилетів модульних ДП "ДОТ" укладено договори з ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" з ціною за одиницю товару 26 570,00 грн та з ТОВ "УКРТАК.ЮА" з ціною – 26 480,00 грн.

Враховуючи викладене, у 2024 році закупівельна ціна на бронежилет модульний (Тип 2, Рівень П, Вид 5, комплектність 1 – 5) варіювалась від 24 370, 00 грн до 26 570,00 грн, в той час, як орієнтовна ціна згідно із затвердженим Переліком та обсягів закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, інших товарів і послуг для гарантованого забезпечення

Мільярдні закупівлі бронежилетів повністю були віддані фірмі «Темп-3000». «Наші гроші» ще в 2018 році повідомляли, що вона продала армії своїх «корсарів» на $100 мільйонів. І не цуралася навіть перейти на схему з безпосереднім виводом коштів за кордон. У 2020 році Міноборони купувало «корсари» у чеської фірми, таким чином одразу конвертуючи гривню в євро й виводячи її за кордон, куди українські правоохоронці мають менше можливостей зазирнути.

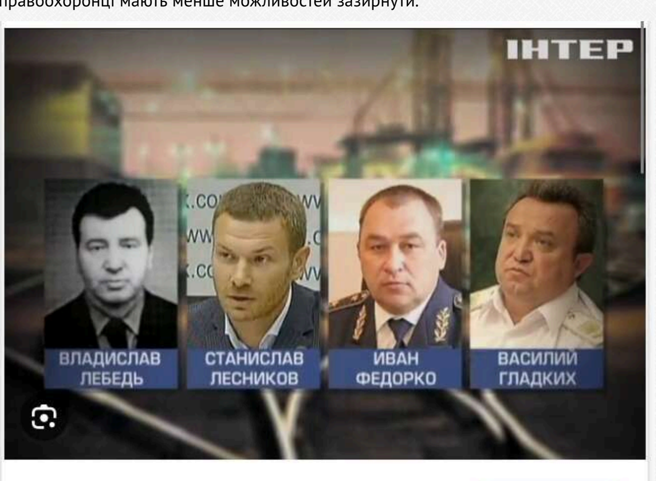

Коррупционный скандал на железной дороге — Дивитися ›
Завантажено: 20 квіт. 2016 р.

А у складі власників «Темп-3000» з'явився навіть такий колоритний співзасновник, як Станіслав Лєсніков, відомий читачам «Наших грошей». Про нього дуже багато говорили ЗМІ за часів Порошенка у контексті потоків «Укрзалізниці» та зараховували його до числа «смотрящих» за цими потоками. А в лютому цього року він був затриманий детективами НАБУ разом із колишнім директором «УЗ» Євгеном Кравцовим.

При цьому монополія «Темп-3000» була хоч не офіційною, але надійною через суміш технічних «заточок» і… низької ціни.

Справа в тому, що через цілеспрямований злив грошей в одні руки тільки ці руки змогли отримати достатньо коштів для будівництва власного виробництва бронеплит в Україні. Всі інші продовжували імпортувати дорожчі плити з-за кордону. А це дуже суттєва різниця, яка може сягати 20% від ціни бронежилету.

А дешевші імпортні броніки не могли конкурувати з «корсарами» через технічні вимоги. Наприклад, по низькій очікуваній ціні ніхто не міг запропонувати вироби, які підходять по стійкості гнучкого бронепакету до температури 180°С протягом п'яти хвилин (докладніше «Історія закуплених «бронежилетів, які прострілюються», та несподівані матеріали «справи Марченка»).

Звісно, монополія розбещує. Монополіст завжди знижує вимоги до своєї якості, але вимагає збільшення ціни за свій товар. Тому питання щодо їхньої «вбивчої» якості були навіть у правоохоронців (докладніше «Про бронежилети «Корсар», здатні витримати постріл з протитанкової зброї, або до чого тут монополія»). А ціна «корсарів» постійно росла.

Крім того, солдати регулярно нарікали на незручність і недовговічність тканинних плитоносок, у які вкладають бронеплити. І якось так Міноборони роками шкандибало по граблях стосунків із монополістом, не в змозі навіть розбити окремо закупівлю плит і плитоносок.

Цього року перший крок було зроблено. Новий міноборонівський закупівельний підрозділ «Державний оператор тилу» влаштував відкриті торги за участі трьох фірм. І хоч «Темп-3000» зрештою таки виграв два підряди на 241 млн грн. Але для цього був змушений опустити свою ціну на 30% (!) від очікуваної вартості – до 12 450 та 11 600 грн за чохол для модульного бронежилета (Вид 5, комплектність: 1-5).

При цьому монополія вітчизняного виробника призвела ще до одного дуже поганого наслідку. Коли нашим військовим знадобились швидкі та значні поновлення запасів, монополіст банально не міг наростити свої потужності. І таке було вже щонайменше двічі лише за останні два роки: торік, коли треба було швидко вдягнути «гвардію наступу» та посилити броню, і зараз, коли треба вдягати нову хвилю мобілізації. Ось приклад із «Прозорро», як «Темп-3000» у березні власноруч відмовився від підрядів по двох лотах на 600 мільйонів гривень, а ніхто інший на торги навіть у теорії прийти не міг через низьку ціну.

Відтак «ДОТ» забив на сполох і звернувся до Міноборони по дозвіл підняти очікувану вартість бронежилетів, щоби на торги змогли зайти виробники з дорожчими імпортними плитами.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПЛАНУВАННЯ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
Проспект Перемоги, 55/2
м. Київ, 03113
Тел.: (044)-456-63-95
Код 26640197
№ 220/27/_______ від "___" _______ 20___ р.

Державне підприємство Міністерства оборони України "Державний оператор тилу"

Департаментом планування тилового забезпечення Міністерства оборони України (далі – Департамент) опрацьовано Ваш лист від 02.04.2024 № 2165/1092 щодо підвищення орієнтовної ціни на бронежилет модульний (Тип 2, Рівень П, Вид 5, комплектність 1 – 5) у зв'язку із відмовою ТОВ "НАУКОВО ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "ТЕМП-3000" (далі – ТОВ "НВП "ТЕМП-3000") від укладання договору за лотами 1 та 2 закупівлі (ідентифікатор закупівлі: UA-2024-03-08-006482-a).

Слід зазначити, що при опрацюванні листа ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" від 25.03.2024 № 287, надісланого до ДП "ДОТ", встановлено, що зазначений лист не містить інформації про відмову ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" від укладання договору за лотом 1 та 2 (ідентифікатор закупівлі: UA-2024-03-08-006482-a), а лише повідомляється щодо проблемних питань (істотних змін об'єктивних обставин), які стали на перешкоді у поданні документів переможця за відповідною закупівлею.

Разом з тим, за результатами проведених закупівель в системі Prozzoro (ідентифікатори UA-2024-03-08-006548-a та UA-2024-03-08-006482-a) ДП "ДОТ" укладено з ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" два договори від 8 квітня 2024 року щодо закупівлі бронежилетів модульних (Тип 2, Рівень П, Вид 5, комплектність 1 – 5) Корсар М3 мп-6 у кількості 24 410 комплектів за ціною 25 199,00 грн за одиницю товару та у кількості 6 250 комплектів з ціною 24 370,00 грн.

Окрім цього, з початку 2024 року за результатами проведених закупівель бронежилетів модульних ДП "ДОТ" укладено договори з ТОВ "НВП "ТЕМП-3000" з ціною за одиницю товару 26 570,00 грн та з ТОВ "УКРТАК.ЮА" з ціною – 26 480,00 грн.

Враховуючи викладене, у 2024 році закупівельна ціна на бронежилет модульний (Тип 2, Рівень П, Вид 5, комплектність 1 – 5) варіювалась від 24 370, 00 грн до 26 570,00 грн, в той час, як орієнтовна ціна згідно із затвердженим Переліком та обсягів закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, інших товарів і послуг для гарантованого забезпечення

2

потреб безпеки оборони Міністерства оборони України на 2024 рік від 23.01.2024 № 479/уд становить 27 348,21 грн.

Довідково просимо звернути увагу, що при направлені комерційних пропозицій від суб'єктів господарювання щодо аналізу ринку на бронежилети, ДП "ДОТ" використано деякі пропозиції від підприємств, що вже втратили свою актуальність на момент направлення листа від 02.04.2024 № 2165/1092 до Департаменту.

Підсумовуючи вищезазначене, станом на сьогодні у Департаменті відсутні підстави для проведення додаткового моніторингу ціни та перегляду орієнтовної ціни на бронежилети модульні у бік збільшення.

У той же час, варто зазначити, що частиною першою статті 11 Закону України "Про публічні закупівлі" (далі – Закон) передбачено, що відповідальною за організацію та проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі є уповноважена особа, яка визначається або призначається замовником.

Згідно з пунктом сьомим особливостей здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2022 року № 1275, відповідальною за організацію та проведення оборонних закупівель може бути уповноважена особа/інша особа державного замовника та/або колегіальний орган, що утворюється державним замовником та складається не менше ніж із трьох осіб такого державного замовника.

Відповідно до пункту сьомого частини 3 статті 14 Закону в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі, що оприлюднюється замовником відповідно до статті 10 цього Закону, обов'язково зазначаються, зокрема очікувана вартість предмета закупівлі.

Враховуючи викладене, питання визначення очікуваної вартості для закупівлі відноситься до повноважень уповноваженої особи/колегіального органу, яка є відповідальною за проведення закупівель, зокрема у службі державного замовника.

В той же час, за отриманням відповідних консультацій та роз'яснень пропонуємо Вам звернутись до Департаменту юридичного забезпечення Міністерства оборони України та Департаменту політики закупівель Міністерства оборони України.

Тимчасово виконуючий обов'язки директора
Департаменту планування тилового забезпечення
Міністерства оборони України — Олександр МАЦЬКО

Тут варто зробити пояснення щодо того, як бюрократично влаштований процес закупівель Міноборони.

Міністерство визначає потребу в тому чи іншому товарі: скільки і чого саме треба. Ці дані щодо кількості і технічних параметрів необхідних товарів доводять до відома «Державному оператору тилу» (тобто «ДОТ» не може змінити технічні вимоги до товару, технічні «заточки» програмуються в самому Міністерстві).

Ці вимоги доводяться закупівельникам разом із «орієнтовною ціною».

Орієнтовна ціна – це, грубо кажучи, стеля, верхній поріг бюджетних коштів, запланованих на конкретний товар. «Держоператор тилу» як технічний виконавець самої процедури закупівлі може встановити очікувану ціну торгів таку саму, як орієнтовна, або нижче від неї.

Однак в умовах, коли солдатів треба вдягати кров з носа, неможливо чекати. Тому «ДОТ», який уже зекономив мільярди на закупівлях багатьох інших товарів, запропонував: «Давайте ми перекинемо зекономлені бюджети на закупівлю дорожчих, але вкрай необхідних броніків. Бо мобілізованих тупо ні у що вдягати».

Зауважимо, що в Міноборони якраз відбувались цікаві процеси. Минулої осені новий міністр Рустем Умеров завів свою команду заступників по ключових напрямках. Однак саме на напрямок формування потреби по НЕзбройних закупівлях якимось чином потрапив полковник Віталій Половенко. Він останніми роками керував тиловим забезпеченням Національного університету оборони України. Тобто дуже добре розумів, як влаштована система, яку роль грають «технічні вимоги» до товарів і рівня суворості при прийманні товару. І буквально через кілька місяців перебування на посаді Половенко домігся створення нового підрозділу в структурі Міноборони – Департаменту планування тилового забезпечення, який і почав «планувати» закупівлі. На цей Департамент призначили старого знайомого Половенка – Олександра Мацька, начальника Інституту забезпечення військ Національного університету оборони.

А тепер повернімось до запиту «ДОТу» щодо збільшення закупівельної ціни бронежилетів. Окрім задоволення нагальної потреби, цей запит може мати ще й довгостроковий наслідок – руйнування монополії «Темп-3000». Бо це ж хтось тепер ще отримає великі підряди й може знайти можливість для розвитку власного виробництва в перспективі.

І от що «половенківський» Департамент відповів «ДОТу»: «Ні, піднімати ціну бронежилетів не дозволяємо, бо ви не довели, що ваше бажання продиктоване тим, що «Темп-3000» набрався підрядів по самі гланди й не може взяти ще».

Відтак «ДОТ» звернувся до «Темп-3000», і виробник чесно визнав, що дійсно завалений замовленнями, тому нових брати не може. Але й цей лист не подіяв на «половенківський» департамент Мацька.

Все змінилось минулого тижня, коли Половенка було звільнено з посади заступника міністра. Одразу після того вже інший підрозділ Міноборони – Департамент політики закупівель під керівництвом Гліба Канєвського – відповів «ДОТу»:

«Визначення очікуваної вартості предметів закупівлі належить до виключної компетенції уповноваженої особи ДП ДОТ та може відрізнятись як в бік збільшення так і в бік зменшення від орієнтовної ціни за одиницю товару, визначеної в Переліку та обсягах».

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПОЛІТИКИ ЗАКУПІВЕЛЬ
Повітрофлотський проспект, 6
м. Київ, 03168
тел.: (044)293-60-19
Код згідно ЄДРПОУ 26640174
від "___" ____ 2024 р. № 220/19/______
На №______ від "___" ___ 2024 р.

Державне підприємство Міністерства оборони України «Державний оператор тилу»

На 2165/1386 від 20.04.2024

У Департаменті політики закупівель Міністерства оборони України (далі – Міноборони) розглянуто лист державного підприємства Міністерства оборони України «Державний оператор тилу» (далі – ДП ДОТ) щодо можливості закупівлі позиції бронежилетів модульних за очікуваною вартістю, визначеною ДП ДОТ за результатами аналізу ринку і отриманих комерційних пропозицій та повідомляється наступне.

Наказом Міноборони від 02.12.2023 № 716 "Про уповноваження державного підприємства Міністерства оборони України "Державний оператор тилу" ДП ДОТ уповноважене на виконання функцій служби державного замовника, щодо здійснення оборонних закупівель та укладення від свого імені державних контрактів (договорів) на закупівлю товарів, робіт і послуг.

Порядок взаємодії Міністерства оборони України із службою державного замовника – ДП ДОТ, затверджено наказом Міноборони від 27.12.2023 № 780, умовами якого передбачено, що Перелік та обсяги закупівель (зміни до них), а також вимоги до предмета закупівлі доводяться до Агенції відповідальними за формування та виконання бюджетної програми (підпрограм), з урахуванням нагальності потреб, при цьому планування закупівель та підготовка до проведення закупівель, проведення закупівель здійснюється ДП ДОТ.

Разом з тим слід зазначити, що орієнтовна ціна за одиницю, що зазначається у Переліках та обсягах визначається Міноборони з метою планування та розподілу фінансового ресурсу з урахуванням кошторису та наявної потреби і не є очікуваною вартістю закупівлі, оскільки:

відповідно до Особливостей здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2022 № 1275 «Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану» відповідальною за організацію

Державне підприємство Міністерства оборони України "Державний оператор тилу" № 2008 від 23.04.2024 10:11 арк. 1/

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 5B77CE19CBB35C6404000000044810000 16AB0100
Підписувач Канєвський Гліб Олександрович
Дійсний з 01.02.2024 0:00:00 по 31.01.2026 23:59:59

Департамент політики закупівель Міністерства оборони України
220/19/280 від 22.04.2024 16:35

та проведення оборонних закупівель може бути уповноважена особа/інша особа державного замовника та/або колегіальний орган;

з урахуванням положень п. 35 ч. 1 ст. 1 та ч. 1 ст. 11 Закону України « Про публічні закупівлі», уповноважена особа (особи) - службова (посадова) чи інша особа, яка є працівником замовника і визначена відповідальною за організацію та проведення процедур закупівлі/спрощених закупівель згідно з цим Законом та визначається або призначається замовником.

До компетенції уповноваженої особи належить визначення виду закупівлі, умов проведення, очікуваної вартості закупівлі, формування тендерної документації/ оголошень, визначення кваліфікаційних критеріїв до учасників, строків проведення закупівель, істотних умов договорів, розгляд пропозицій учасників та прийняття рішень про відхилення чи визначення переможця, а також дотримання строків оприлюднення інформації, визначених законодавством, тощо. Уповноважена особа несе персональну відповідальність за прийняті нею рішення і вчинені дії (бездіяльність) згідно з законами, за порушення вимог, установлених законодавчими та нормативно – правовими актами.

З огляду на викладене, додаткового погодження Міноборони найменування предмету закупівлі, кількостей, очікуваної вартості до закупівлі не потребується. При цьому, визначення очікуваної вартості предметів закупівлі належить до виключної компетенції уповноваженої особи ДП ДОТ та може відрізнятися як в бік збільшення так і в бік зменшення від орієнтовної ціни за одиницю товару, визначеної в Переліку та обсягах.

Тимчасово виконуючий обов'язки директора
Департаменту політики закупівель
Міністерства оборони України — Гліб КАНЄВСЬКИЙ

Олена Чесановська 293 60 67

За даними «Наших грошей», уже наступного тижня будуть укладені контракти на поставку бронежилетів з іншими виробниками, й українські солдати будуть забезпечені товаром, який раніше родичі та волонтери мали купувати за власні гроші, щоб військові не рвали спини у, м'яко кажучи, не найпопулярніших серед солдатів «корсарах».

Ось це і є одна зі сторінок у літописі боротьби нової української армії проти старого «діпстейту», який з радянських часів тримає потоки ЗСУ у своїх бюрократичних папірцях.

Юрій Ніколов, «Наші гроші»

Теги: ЗСУ | ВСУ | Каневский Глеб | Мацько Александр | Умеров Рустэм | Умеров Рустем | Половенко Виталий | Державний оператор тилу (DOT) | ГП Государственный оператор тыла | Государственный оператор тыла (DOT) | Кравцов Евгений | НПП Темп-3000 | Бронежилеты | бронежилети | Бирюков Юрий | Минобороны | Міноборони

Юлія Більченко
ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

02 травня 2024 г., 18:49 | Переглядів: 2830 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

2013-2026 © АНТИКОР – національний антикорупційний портал
Реклама на сайті • Наші партнери
Політика конфіденційності
Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

0.044193